

Wat de in den Archipel voorkomende soorten betreft, zoo zien wij, dat volgens GÜNTHER'S *Catalogue of Fishes* er in den Archipel 3 soorten voorkomen: *Echineis Brachyptera*, *E. Remora* en *E. naucrates*. Van deze drie zijn de twee laatste de meest voorkomende soorten.

Prof. WEBER heeft op zijn reis met de Siboga zijn individuen van *naucrates* in de nabijheid van de kust gevangen. Ze komen volgens dezen schrijver ook in brakwater voor, terwijl die van *Remora* alle in volle zee, vastgehecht aan *Carcharias*, gevangen werden.

Tabel tot het determineeren der soorten, die in den Archipel voorkomen:

	<i>Brachyptera.</i>	<i>Remora.</i>	<i>Naucrates.</i>
Aantal plaatjes in een rij van de schijf . . .	15—16	17—18	22—25
Aantal stralen in het niet vervormde gedeelte van de rugvin.	29—32	22—24	33—41
Aantal stralen in de aarsvin.	25—27	25	32—38
De lengte van de schijfplaat gaat in de geheele lengte van het dier	$3\frac{3}{4}$ —4	$3\frac{1}{4}$ — $3\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$ — $4\frac{3}{4}$

De teekening is van een *Echineis naucrates*.

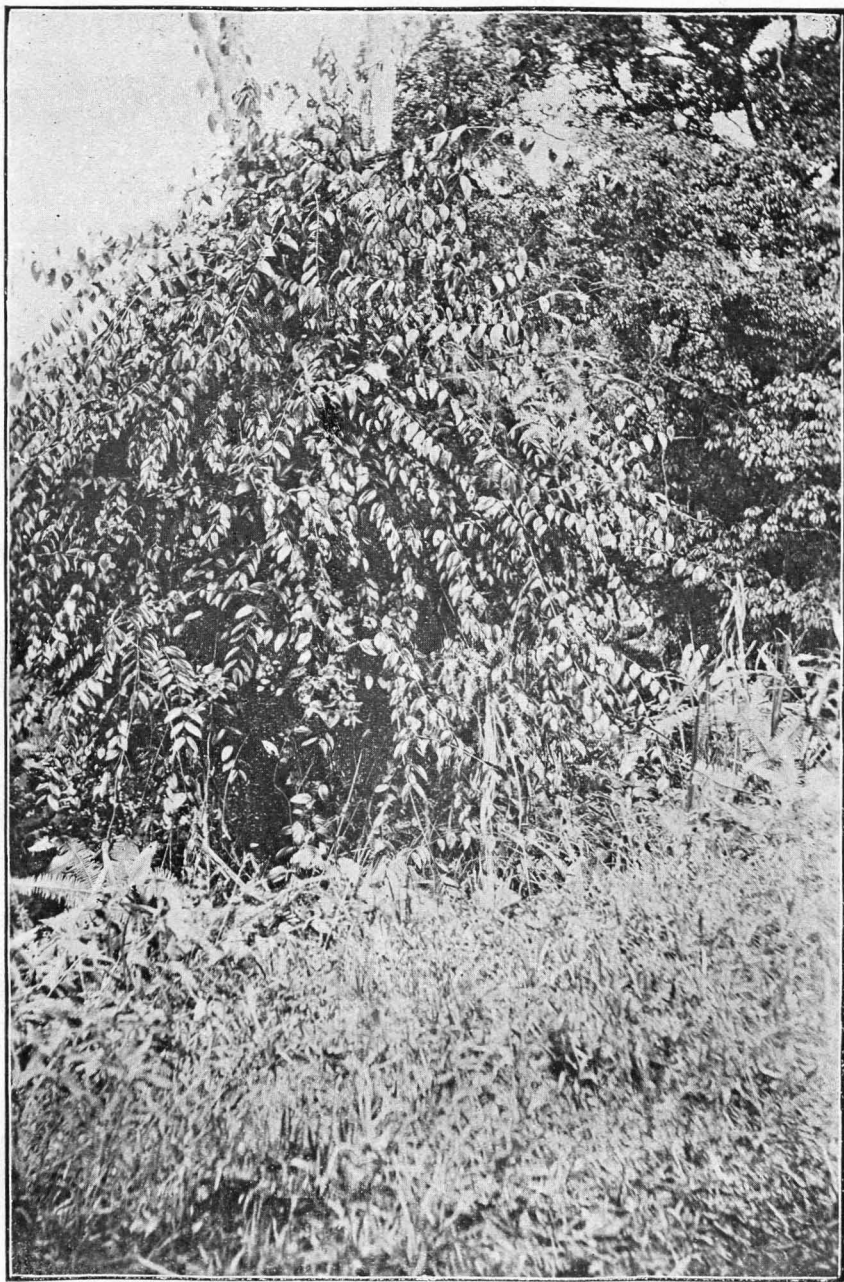
PAUL VAN OYE.

OP 'T PAD.

(Vervolg).

Wij zullen nu echter afstappen van het onderwerp „Vreemdelingen”, om ons weer een tijd bezig te houden met de oorspronkelijke burgers van den staat. Wij bevinden ons intusschen reeds een eind op weg, in de buurten van Tjadas-Malang, en doorwaden een ondiep riviértje van denzelfden naam. Of liever, wij zijn een riviértje genaderd, waar een tjadas-bank dwars over de bedding loopt, en hierdoor een kleine stroomversnelling veroorzaakt, die haar, het dorpje in de buurt, en de omgeving, den naam van Tjadas-Malang heeft bezorgd. Het is een schilderachtig plekje, omringd van hoog opstaand houtgewas, terwijl onderscheidene varens en palmen, grof en fijn, hun bladeren wiegelen boven het water, dat kabbelend, Noord—Oost, zijn weg vervolgt. Wij zullen hetzelfde doen, maar dan in meer zuidelijke richting, het steile desapad op. Links en rechts een rijkdom van plantensoorten, de gewone boschflora dezer streken, die er echter niet minder merkwaardig om is. Wij geven onze oogen den kost, en zoeken iets naar onze gading. Eindelijk vonden wij iets voor de lens. Niet dat wij hier plotseling stonden voor een wereldwonder uit de plantenmaatschappij, of voor een zeldzaam voorkomend exemplaar! Niets van dat alles; de plant ziet men hier en elders veel groeien; maar het exemplaar, dat wij bedoelen, had zich een eigen milieu weten te verschaffen, en was daardoor als bij uitstek voor ons doel geschikt.

Rechts beneden den weg stond een hoogvertakte boom met kalen stam, aan welks voet een groote struik moeite deed zich een hooger standpunt te verschaffen. Hoewel niet in het bezit zijnde van ranken, noch in staat zijnde zijn stijve takken tot slingeren te krommen,

Marumia muscosa BL.

had hij zich echter door zwakke windingen en opeenhooping van takken een behoorlijk eind naar boven weten op te werken. Reeds op het eerste gezicht begrepen wij, te maken te hebben met een lid uit de natuurlijke familie der *Melastomaceae*. Duidelijk was dit te

zien aan den vorm en de boogvormige nervatuur der bladeren, en aan de bloemen, met hun eigenaardige meeldraden. Wij hadden hier voor ons de *Marumia muscosa* BL., in den volksmond bekend onder de namen: *Harendong areuj*, *Areuj harendong badak* (s.), *Areuj tjaloengtjoeng beureum* (s.), *Harendong badak* (s.), *Harendong boeloe* (s.), *Tjaloengtjoeng beureum* (s.), *Akar sendoedoek* (m.), *Sendoedoek ajer* (m.), *Sendoedoek akar* (m.), *Sikadoedoeik akar* (Minangk.). De geheele plant heeft een rossig aanzien, wat veroorzaakt wordt door een roodbruin viltig overtrekje, dat vooral sterk aan de jonge loten te vinden is, maar ook aan de oudere deelen, zooals twijgen en onderkanten der bladeren. Dit vilt wordt gevormd door een onnoemelijk aantal haartjes, die veel hebben van gesteelde medusakopjes. Vooral goed te zien is dit op de lange vuurroode haren der kelkslippen, die zeer spaarzaam met deze pluiscjes bezet zijn. De bloemen zijn lichtrose, en ruiken niet onaangenaam. De kelk is voor het grootste gedeelte tot een klokvormige buis vergroeid, en bezit vier smalle eindslippen. Klok en slippen zijn van lange haren voorzien. De kroon bestaat uit vier rose-roode breedeironde bloembladen. Verder bezit de bloem acht eigenaardig gebouwde meeldraden, die twee vormen vertegenwoordigen. Vier ervan bezitten lange slanke helmknoppen met een plukje harige aanhangsels aan den voet, terwijl de andere vier, die aan de tegenovergestelde zijde van den kelkrand zitten, sterker gebogen en kortere helmknoppen hebben, die slechts twee paren borstelharen aan den voet vertoonen. De vrucht is een veelzadige bes, die voor driekwart met de kelkbuis langs naden vergroeid is, en een borstelige, van klierharen voorziene top bezit. De bloemen zitten in korte armbloemige, gedrongen trossen, die uit de oksels der gaafrandige, overstaande bladeren verschijnen.

Verschillende deelen der plant zijn voor menschelijk gebruik geschikt. In de eerste plaats zijn de goedrijpe, lichtrose bessen, zeer gezocht om hun zoeten inhoud, die veel weg heeft van aardbeiengelei. Voor het bereiden van marmeladen, confituren of frissche dranken zouden deze vruchten vast niet ongeschikt blijken te zijn. De jonge bladloten, ondanks hun viltigheid, worden gegeten bij de rijsttafel. De smaak daarvan is zurig. Verder wordt het waterachtige vocht, dat soms bij straaltjes uit de dikke, taaie stengels vloeit, door de Inlandsche wereld gebruikt als medicijn tegen zeere oogen, en volgens FILET ook ingenomen tegen dysenterie. Tot zoover de beschrijving van dezen boschbewoner.

(Wordt vervolgd.)

ERYTHRINA.

HERINNERINGEN UIT DE MOLUKKEN.

I.

Het was in Februari 1893, dat ik met zeer gemengde gevoelens een overplaatsing ontving naar Saparoea, het meest bekende der drie *Oeleassers*. Volgens het algemeen gevoelen toch was dit een land, waar geen land meer achter ligt, men was er van de buitenwereld zoo goed als afgesloten en ook de school, waaraan ik werkzaam zou zijn, was van het minste gehalte.

Toch heb ik me later deze plaatsing nooit beklagd. Voor iemand, die open oog en oor heeft voor alles wat de natuur ons aanbiedt, is het trouwens overal uit te houden. En dan — 't was eens weer iets anders. Er is toch een hemelsbreed verschil tusschen Java en de Molukken, niet alleen in bevolking, taal, zeden en gewoonten, maar ook en niet 't minst in planten- en dierenwereld.